

Konfiskation forældes for så vidt angår begyndelsestidspunktet og fristafbrydelse efter samme bestemmelser som bøder. Det fremgår af § 97 a, stk. 3, at der er en normal forældelsesfrist på 5 år, som ved dommen om konfiskation kan fastsættes til en forlænget forældelsesfrist på indtil 10 år. En sådan frist kan også fastsættes senere ved retskendelse, idet spørgsmål herom i givet fald indbringes af anklagemyndigheden for den ret, der har pådømt sagen i første instans.

Det følger af retsplejelovens § 527, at forældelse af en fordring afbrydes ved indgivelse af anmodning om udlæg, såfremt fordringshaveren søger forretningen fremmet uden ugrundet ophold. Det antages, at der efter fristafbrydelse i medfør af denne bestemmelse som udgangspunkt er en ny forældelsesfrist af samme længde som den afbrudte. Det gælder også i tilfælde, hvor forretningen slutes som forgæves, fordi skyldneren intet ejer.

Det kan give anledning til tvivl, om denne antagelse også omfatter udlæg eller forgæves udlægsforretning for bøde eller konfiskation i medfør af straffelovens § 97 a, stk. 1 og 3, således at der herefter løber en ny 3- eller 5-årig forældelsesfrist. Justitsministeriet har tidligere antaget, at der formentlig ikke løber en ny forældelsesfrist af samme længde som den afbrudte. Justitsministeriet har endvidere antaget, at inddrivelseskridt hovedsageligt skal ske inden for 5-årsfristen, og at det kun i tilfælde, hvor inddrivelseskridt må antages at medføre betaling af konfiskationsbeløbet og er en fortsættelse af tidligere (inden fristen) begyndte udlægsforretninger, vil blive accepteret, at den 5-årige frist forlænges. Straffelovrådet har tilsluttet sig denne forståelse af straffelovens § 97 a.

Det bemærkes, at det af § 29, stk. 3, i bødebekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 394 af 17. maj 2001) fremgår, at afgørelse om forvandlingsstraf ikke må træffes, hvis skyldneren ikke kan antage at have betalingssevne.

6.2. Straffelovrådets overvejelser

Straffelovrådet har overvejet, hvorvidt der er grundlag for at foreslå forandringer i den gældende retstilstand, hvorefter der kan opstå situationer, hvor større bøder hverken kan inddrives eller afdrages af den bødefældte inden for forældelsesfristen på 3 eller 5 år, og hvor der på grund af manglende betalingssevne ikke kan træffes afgørelse om fuldbyrdelse af forvandlingsstraf.

Rådet finder, at spørgsmålet om forældelse af bøder fortsat må bero på en afvejning af forskellige hensyn. På den ene side er der hensynet til, at bødefældte ikke i urimelig lang tid efter det tidspunkt, hvor dommen

eller vedtagelsen kunne fuldbyrdes, udsættes for inddrivelseskridt, og på den anden side er der hensynet til, at forældelsesfristen har en længde, så fuldbyrdelsen af bøden bliver mulig og kan gennemføres under hensyn til den bødefældtes økonomiske forhold, og uden at skulle anvende forvandlingsstraf.

Rådet har desuden overvejet at ændre forældelsesreglerne, så den tid, i hvilken der efter begæring er meddelt bødefældte henstand med betaling af bødebeløbet, ikke medregnes i forældelsesfristen. Rådet finder fortsat af de grunde, der er anført i rådets betænkning nr. 433/1966 om strafferetlig forældelse m.v., at der ikke bør ske ændringer på dette punkt. Det fremgår af betænkning nr. 433/1966, side 28 f, at da de afdragsordninger, der fastsættes i praksis, er udformet således, at misligholdelse af ordningen medfører, at hele bødebeløbet straks forfalder til betaling, ville den ændrede regel indebære, at forældelsen på ny begyndte at løbe i misligholdelsestilfælde. Rådet fandt, at gennemførelse af en regel herom kunne give anledning til en række tvivlsspørgsmål, navnlig i forbindelse med misligholdelse af afdragsordninger, og således blive vanskelig at praktisere. På den baggrund afstod rådet fra at foreslå en lovændring på dette punkt.

Det er rådets konklusion, at problemet med at sikre inddrivelse af de større bøder, uden at der sker forældelse, bedst løses ved, at forældelsesfristen fastsættes til 10 år, når bøden overstiger 10.000 kr. Rådet foreslår videre, at bøder indtil 10.000 kr. undergives en 5-årig forældelsesfrist.

Rådet har endvidere overvejet, om en forlængelse af forældelsesfristen for fuldbyrdelse af bøder over 10.000 kr. bør føre til, at forældelsesfristen for bødeforvandlingsstraf forlænges tilsvarende. Under henvisning til at der gælder en forældelsesfrist på 5 år for fuldbyrdelse af idømt fængsel indtil 1 år, jf. straffelovens § 97, stk. 1, nr. 1, har rådet fundet det rigtigst at fastholde den gældende maksimale forældelsesfrist for bødeforvandlingsstraf på 5 år. Rådet har dog fundet det bedst stemmende med rådets forslag om bødefastsættelse, at forældelsesfristen på 3 år for bødeforvandlingsstraf udvides til at omfatte bøde indtil 10.000 kr., og at forældelsesfristen på 5 år for bødeforvandlingsstraf fastsættes til bøder over 10.000 kr.

Om Straffelovrådets overvejelser henvises til betænkning nr. 1441/2004, side 90 f.

6.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig i Straffelovrådets synspunkter, og kan tilslutte sig rådets forslag til ændring af straffelovens § 97 a, stk. 1 og 2. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, samt bemærkningerne hertil.